

RECORREGUTS

ELLES

PUBLICACIONS DE DONES ARTISTES QUE HAN EXPOSAT LA SEVA OBRA AL MACBA.

Rosemarie Castoro, Sigalit Landau, Carol Rama, Eulàlia Grau, Rita McBride, Àngels Ribé, Nancy Spero i Gego són algunes de les dones artistes que han passat pel museu i que n'han deixat l'empremta en forma de llibre. Els recorreguts no s'esgoten aquí perquè són moltes les maneres en què les artistes han marcat el món de l'art.

Recorregut per MACBA_Webmaster **Etiquetes** dones, mujeres, women, artistes, artistas, artists, art, arte, publicaciones, publicaciones, publications, contemporary art, art contemporani, arte contemporaneo

«Fins ara, els homes i el terme "home" s'han fet servir per designar tant les dones com els homes. Jo vaig decidir reflexionar sobre les dones i els homes representant la dona, no sols per capgirar el que ha fet la història sinó també per veure què significa analitzar el món a través de la descripció de la dona.» (1979)

Nancy Spero

CONTINGUTS

ROSEMARIE CASTORO. ENFOCAR A L'INFINIT

Rosemarie
Castoro.
'Guinness
Martin' 1972

Rosemarie Castoro. Enfocar a l'infinit és la primera gran retrospectiva institucional de l'obra de Castoro i se centra en el període 1964-1979. Castoro (1939-2015) va desenvolupar la seva carrera als Estats Units, en un moment en què el minimalisme i el conceptualisme formaven part de l'avantguarda novaiorquesa. L'exposició mostra la seva obra en detall per primera vegada, i posa en relleu la diversitat d'una pràctica artística que inclou pintura abstracta, art conceptual, accions performatives al carrer i a l'estudi, poesia, mail art, escultura, instal·lacions i land art. S'hi analitza el context del seu treball, el seu activisme a l'Art Workers' Coalition, la seva associació amb artistes contemporanis com Carl Andre, Hollis Frampton, Sol LeWitt i Yvonne Rainer, entre d'altres, i la seva relació amb el feminisme.

Castoro va iniciar la seva trajectòria en l'àmbit de les arts gràfiques, com posa de manifest la gran importància del dibuix en la seva producció. Interessada també en la dansa, mentre estudiava al Pratt Institute de Nova York va coreografiar i interpretar les seves pròpies creacions. Tot i que es va decantar per la pintura, el que marca la seva obra és precisament la manera de llegir l'espai des de la perspectiva de la dansa i el reconeixement de la interrelació entre aquestes dues formes artístiques. L'exploració simultània del color i l'estructura en la pintura van centrar les seves sèries de la dècada dels seixanta. Més endavant, un cop abandonat el color, Castoro va introduir un nou element espacial en la seva obra amb sèries de múltiples plafons de guix i grafit, recolzats directament a terra. Exhibides per primer cop a la Tibor de Nagy Gallery el 1971, són peces d'escala arquitectònica que, malgrat el seu origen pictòric, es troben més a prop de l'escultura minimalista. La importància de la dansa com a referent es palesa en els seus diaris a través de fotografies performatives de les seves obres, descrites per la mateixa artista com «contenedors» i escenaris per al cos. Castoro transforma les exploracions de la superfície dels plafons en pinzellades escultòriques muntades sobre la paret, a la manera de signes taquigràfics com els que va dedicar a la seva amiga Agnes Martin. Els seus projectes site-specific inclouen Gallery Cracking, intervenció de caràcter arquitectònic realitzada per a l'emblemàtica sèrie d'exposicions de Lucy Lippard titulada Numbers -en aquella ocasió 557.087 al Seattle Arts Museum el 1969. Per a 955,000, a la Vancouver Art Gallery, Castoro va produir Room Revelation (1970), un dels primers exemples d'instal·lació participativa, que recreem per primera vegada al MACBA. Posteriorment, Castoro va explorar l'abstracció postminimalista, amb instal·lacions esculturals de resina epoxi el 1974-1975, i una sèrie d'intervencions efímeres en el paisatge fent servir branques. Entre les seves obres situades en emplaçaments urbans destaquen Trap-a-Zoid (1978), creada per a Creative Time, i Flashers, unes peces totèmiques d'acer o formigó iniciades el 1979.

L'exposició posarà de manifest la gran aportació de Castoro al concepte d'«intermèdia», o interrelació entre pintura, escultura, dibuix, llenguatge i performance. La intenció és demostrar com algunes de les figures més rellevants del minimalisme no han rebut l'atenció que mereixen, en especial el grup de dones artistes pertanyents a un moviment erròniament identificat com a essencialment masculí, però que, com diu Lippard, «va subvertir el minimalisme en el seu propi terreny». Com a resultat d'aquesta consideració de l'obra de Castoro, l'exposició subratllarà la necessitat de repensar el minimalisme, expandint-lo per incloure un ventall més ampli d'artistes i qüestionant els relats hegemònics d'aquest moviment.

Comissària: Tanya Barson

Castoro va iniciar la seva trajectòria en l'àmbit de les arts gràfiques. Interessada també en la dansa, mentre estudiava al Pratt Institute de Nova York va coreografiar i interpretar les seves pròpies creacions. Tot i que es va decantar per la pintura, el que marca la seva obra és precisament la manera de llegir l'espai des de la perspectiva de la dansa. (Aquesta publicació sortirà pròximament)

 La dansa fenícia de la arena / Phoenician Sand Dance.

LA DANZA FENICIA DE LA ARENA / PHOENICIAN SAND DANCE. SIGALIT LANDAU

Sigalit Landau, que va començar la seva carrera artística als noranta, va reinterpretar el seu treball escultòric mitjançant l'ús del cos en performances davant la càmera. Treballa recurrentment símbols, imatges, llocs i narracions com a representacions terapèutiques de les ferides provocades per la seva condició històrica, personal i cultural.

El títol prové de la presència gairebé constant de la sorra, la platja i el mar. El llibre inclou i analitza les obres que es van exposar a la Capella MACBA del 21 de novembre del 2014 al 15 de febrer del 2015. Les escultures en vídeo de Landau, amb persones i objectes que interactuen entre si, condensen un temps en què les accions sembla que no tinguin ni principi ni fi. Narren d'una manera hipnòtica l'absència de progrés i millora; descriuen la necessitat de l'altre, ja sigui en el joc, la supervivència o el conflicte.

Compra el llibre [Accedeix a la botiga de Laie on-line](#). Aquest llibre només està disponible en castellà i anglès

Podeu descarregar el pdf de la publicació o llegir-lo online a continuació

Les obres de Sigalit Landau, nascuda a Jerusalem el 1969, es descriuen sovint com a escultures en vídeo i expliquen d'una manera absolutament hipnòtica la necessitat de l'altre, en el joc, la supervivència i el conflicte.

 La passió segons Carol Rama

LA PASSIÓ SEGONS CAROL RAMA

Aquesta publicació té com a objectiu no només donar visibilitat al treball de Carol Rama, sinó també qüestionar els relats dominants de la historiografia de l'art amb un treball que obliga a desfer narratives i reformular conceptes. Oblidada tant per la historiografia hegemònica com pel relat feminista, l'obra de Carol Rama, que s'estén al llarg de set dècades (1936-2006), és un contra-arxiu que permet reconstruir els moviments d'avantguarda del segle XX.

Ignorada durant dècades pel discurs oficial de la història de l'art, Carol Rama (1918) s'afirma avui com una de les artistes indispensables per entendre la producció del segle XX. A través d'una selecció de 120 obres i d'assajos de Beatriz Preciado, Anne Dressen i Teresa Grandas, així com de les aportacions d'artistes, escriptors, músics..., aquesta publicació proposa un itinerari pels diversos moments creatius de l'artista en un intent de reconèixer i restituir una obra encara desconeguda però cridada a convertir-se en clàssica.

Compra el llibre [Accedeix a la botiga de Laie on-line](#).

«Pinto per instint i pinto per passió / I per ira i per violència i per tristesa / I per cert fetitxisme / I per alegria i malenconia, totes dues coses alhora / I per ràbia, especialment.» (1966)

 Eulàlia Grau. Mai no he pintat àngels daurats

EULÀLIA GRAU. MAI NO HE PINTAT ÀNGELS DAURATS

"Jo agafo elements del món, els trec del seu context habitual i els recomponc d'acord amb altres ordres, de manera que, a causa d'una nova relació insòlita, per contrast, per similitud o per sobreentès, reexamino allò que anomenem realitat." Així és com Eulàlia Grau (Terrassa, 1946), una de les veus més reivindicatives de la seva generació, definia el seu treball en els anys setanta.

Els seus fotomuntatges, que inclouen imatges dels mitjans de comunicació, denuncien la institució educativa i familiar, els estereotips de gènere, les diferències de classe, l'explotació laboral i les estructures de consolidació del poder. El catàleg reproduceix una selecció d'obres, que comenta exhaustivament en el seu text Teresa Grandas, comissària de l'exposició.

Compra el llibre [Accedeix a la botiga de Laie on-line](#).

Eulàlia Grau (Terrassa, 1946) és una de les veus més reivindicatives de la seva generació. Els seus fotomuntatges denuncien la institució educativa i familiar, els estereotips de gènere, les diferències de classe, l'explotació laboral i les estructures de consolidació del poder.

 Rita McBride. Oferta pública / Public Tender

RITA MCBRIDE. OFERTA PÚBLICA / PUBLIC TENDER

Oferta pública / Public Tender documenta meticulosament el singular paper de l'arquitectura en el museu d'art contemporani. El reportatge fotogràfic d'Anne Pöhlmann captura el MACBA -en part museu, en part monument públic- mentre els espais es preparen pels canvis d'exposicions al llarg d'un any, projecte que culmina amb el deliberat redescobrimet arqueològic del disseny arquitectònic original de Meier, del 1995 i, paral·lelament, amb la instal·lació de les grans obres escultòriques de Rita McBride el maig del 2012. Aquest catàleg d'exposició poc convencional, amb presentació de Bartomeu Marí i textos de Luis Fernández-Galiano i Mark Wigley, revela el rigor estructural i filosòfic d'una arquitectura i una escultura que literalment ofereixen la seva ànima al servei del públic.

«Entrar en un museu no és mai directe. El trajecte des del carrer fins a la sala d'exposició és sempre llarg. Tot el garbuix i tota la complexitat de sons colors, ombres, llums, textures, reflexos, fenòmens meteorològics, vibracions, brutícia i olors de la ciutat deixen pas a un espai silenciós i higiènic.» (Mark Wigley: "La vida secreta de la paret del museu")

 En el laberint. Àngels Ribé 1968-1984

EN EL LABERINT. ÀNGELS RIBÉ 1968-1984

Un laberint de deu metres de diàmetre amb parets de plàstic transparent obre l'exposició d'Àngels Ribé al MACBA. Es tracta de la reconstrucció de l'obra que l'artista va presentar el 1969 al castell de Verderonne, a França, i que n'inaugura la trajectòria artística en el període comprès entre finals dels seixanta i mitjans dels vuitanta. El catàleg mostra el treball de Ribé durant aquells anys, i en constata l'incansable interès per jugar amb l'espai, incorporar l'encontre fortuït d'elements efímers, utilitzar materials poc convencionals i investigar les possibilitats narratives de l'entorn.

Compra el llibre [Accedeix a la botiga de Laie on-line](#).

El catàleg mostra l'incansable interès d'Àngels Ribé per jugar amb l'espai, incorporar l'encontre fortuït d'elements efímers, utilitzar materials poc convencionals i investigar les possibilitats narratives de l'entorn.

 Nancy Spero.
Dissidances

NANCY SPERO. DISSIDANCES

«I jo sentia que volia fer un art subversiu. No volia fer una cosa important, sinó fer manifestos.» Potser això explica que Nancy Spero, que va començar pintant teles a la manera del pintor tradicional, aviat es concentrés a crear un llenguatge pictòric específicament femení. La seva obra es decanta per la fragilitat del paper i s'organitza entorn d'un lèxic de figures reals i mitològiques que desemmascaren estereotips.

Compra el llibre [Accedeix a la botiga de Laie on-line.](#)

«Fins ara, els homes i el terme "home" s'han fet servir per designar tant les dones com els homes. Jo vaig decidir reflexionar sobre les dones i els homes representant la dona, no sols per capgirar el que ha fet la història sinó també per veure què significa analitzar el món a través de la descripció de la dona.» (1979)

 Gego.
Desafiando estructuras

GEGO. DESAFIANDO ESTRUCTURAS

L'obra de Gego (Gertrud Goldsmith), nascuda a Hamburg i emigrada a Veneçuela, és un bon exemple de l'evolució de l'art abstracte a l'Amèrica Llatina. A través d'una tria d'obres que va dur a terme entre 1958 i 1988, el catàleg mostra les diverses facetes de la seva trajectòria artística i en destaca sobretot el període central de la seva producció, representat per les trames metàl·liques anomenades Reticuláreas i Chorros.

Compra el llibre [Accedeix a la botiga de Laie on-line.](#)

S'ha relacionat l'obra de Gego amb les construccions dels barris de barraques que hi ha als voltants dels centres urbans de Veneçuela; se n'ha proposat també una lectura feminista o se n'ha destacat l'omnipresència de l'energia còsmica. L'obra de Gego, en qualsevol cas, no és unidimensional ni estèticament ni ideològicament.